

Mál nr. 369/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila: (V1) og (V2)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar: (X) og (Y)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

- 177. Málskot móttakið 9. október 2023, ásamt fylgiskjölum.
- 178. Bréf V1, dags. 27. október 2023.
- 179. Viðbótarathugasemdir M, dags. 6. nóvember 2023.
- 180. Bréf V2, dags. 27. nóvember 2023, ásamt fylgiskjölum.
- 181. Viðbótarathugasemdir M, dags. 4. desember 2023.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M slasaðist við vinnu sína þann 13. ágúst 2022 er hann féll af vinnupalli. M var starfsmaður X á slysdegi, en vann á vinnustað Y. M telur að vinnupallur sá sem hann vann við hafi ekki verið nægilega festur og runnið til undir M, þannig að hann féll úr þriggja metra hæð og hlaut við það opið beinbrot á fæti, ásamt rifbeinsbrotum. Hafði M unnið hjá X í um sex vikur þegar slysið varð. M hefur krafist bóta úr ábyrgðartryggingu atvinnureksturs X hjá V1 og Y hjá V2. Telur M að X og/eða Y beri ábyrgð á slysinu, þar sem öryggisbúnaður hafi ekki verið með fullnægjandi hætti og hafi það verið orsök slyssins. Hafa bæði V1 og V2 hafnað bótaskyldu. M segir að ekki liggi fyrir fullnægjandi upplýsingar um tildrög slyssins, enda hafi hvorki X né Y tilkynnt slysið til Vinnueftirlitsins. Y hafi sent inn tilkynningu þremur dögum eftir slysið. Verði þau að bera hallan af því að hafa ekki tryggt sönnur um tilurð slyssins. Verkstjóri á staðnum hafi verið starfsmaður Y en M sé ekki kunnugt um réttarsamband milli X og Y en telur óhjákvæmilegt að þessir aðilar hafi átt að tryggja öryggi hans þar sem hann var við störf á slysdegi. Byggir M á því að öryggi starfsmanna á byggingarstað hafi ekki verið tryggt, vinnupallur hafi ekki verið nægilega festur og/eða tryggður og því hafi pallurinn runnið til og það hafi verið orsök slyssins, fallvörnum hafi verið ábótavant, verkstjórn hafi verið ábótavant auk þess sem slysið var ekki tilkynnt innan sólarhrings til Vinnueftirlitsins. Vísar M til laga nr. 46/1980 og reglna sem settar hafa verið á grundvelli þeirra laga í þessum samhengi.

V1 hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X vegna slyssins og byggir á því að M hafi ekki sýnt fram á að slys hans verði rakið til saknæmra mistaka starfsmanna X eða saknæms vanbúnaðar sem X gat borið ábyrgð á. M hafi verið að vinna fyrir Y sem bar ábyrgð á skipulagi vinnu, aðbúnaði, hollustuháttum og öryggi sem aðalverktaki á byggingarvinnustað. Vinnupallurinn sem M féll af var í eigu Y og settur upp af starfsmönnum þess félags. Ósannað sé að starfsmenn X hafi fjarlægt handrið af vinnupallinum eins og haldið er fram í höfnunarbréfi V2. Telur V1 að slysið verði einungis rakið til stórkostlegs gáleysis M sjálfs sem fólst í því að stilla lausum stiga ofan á vinnupall í þriggja metra hæð. Hafi hann ekki sýnt fram á að hann hafi verið beðinn um að framkvæma verkið á þennan hátt hvorki af starfsmönnum X eða Y, heldur hafi hann tekið upp á þessu alveg upp á sitt einsdæmi.

Í fyrri viðbótarathugasemdum sínum hafnar M málavaxtalýsingu V1.

V2 hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu Y vegna slyssins og byggir á því að slysið sé ekki að rekja til atriða sem Y ber skaðabótaábyrgð á að lögum. Lögregla hafi tilkynnt slysið til Vinnueftirlitsins sama dag og slysið gerðist. Hafi starfsmaður þess komið á slysstað mánudaginn 15. ágúst 2022 og skoðað aðstæður en engin skýrsla virðist hafa verið skrifuð um þá heimsókn. Hafi Y verið yfirverktaki á staðnum og X undirverktaki sem hafi haft sína eigin verkstjóra yfir þeim verkþáttum sem þeir unnu að. Starfsmenn Y hafi sett upp vinnupallinn með handriðum og slám og stiga og var hann festur við steypa vegg. Fallvarnarlína hafi verið til staðar. Á mynd sem tekin var af vinnupallinum á slysdegi sést að búið var að taka handriði af vinnupallinum. Einnig sést að hann var festur í vegg á tveimur stöðum. Slysið gerðist á laugardegi og voru starfsmenn X þeir einu sem voru á þessum stað þ.e. að vinna í þaki hússins. Samkvæmt upplýsingum frá Y hafi starfsmenn X tekið handrið af vinnupallinum og höfðu starfsmenn Y ekki upplýsingar um það.

Í seinni athugasemdum sínum hafnar M þeim fullyrðingum um tilkynningu til Vinnueftirlitsins og að starfsmaður Y hafi ekki verið verkstjóri á staðnum. Myndir sem lagðar voru fram voru ekki teknar af lögreglu og hafnar M því að þær myndir verði lagðar fram, enga engin sönnun um að þær myndir hafi verið teknar á staðnum sem slysið varð. Hafnar M því einnig að handrið hafi verið tekið af vinnupallinum. Ekkert liggi fyrir um það.

Álit.

Ágreiningur þessa máls lýtur að því hvort líkamstjón M megi rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis af hálfu X eða Y eða starfsmanna þeirra, þannig að bótaskylda stofnist úr ábyrgðartryggingu en það hvílir á M að sýna fram á að svo hafi verið. M byggir á því í málskoti að slysið megi rekja til þess að vinnupallurinn sem hann vann við hafi ekki verið nægilega festur og runnið til undir M, þannig að hann féll úr þriggja metra hæð. Í tilkynningu Y til Vinnueftirlitsins er tildrögum slyssins lýst með þeim hætti að M hafi sett upp stiga á vinnupall til að ná herra og hafi stiginn runnið af vinnupallinum og hann með. Ber aðilum þannig ekki saman um tildrög slyssins. Í lögregluskýrslu er ekki að finna lýsingu á tildrögum slyssins og var slysið ekki rannsakað af Vinnueftirlitinu. Greinir aðila einnig á um það hvort slysið hafi verið tilkynnt samdægurs til Vinnueftirlitsins eða ekki. Engin sönnun liggur fyrir um það að lögregla hafi tilkynnt slysið til Vinnueftirlitsins samdægurs né að starfsmaður þess hafi mætt á slysstað 15. ágúst 2022. Samkvæmt 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980 skal atvinnurekandi án ástæðulausrar tafar tilkynna til Vinnueftirlitsins öll slys þar sem starfsmaður deyr eða verður óvinnufær í einn eða fleiri daga, auk þess dags sem slysið varð. Slys þar sem líkur eru á að starfsmaður hafi orðið fyrir langvinnu eða varanlegu heilsutjóni skal tilkynna Vinnueftirlitinu eigi síðar en innan sólarhrings. Með vísan til þessa lagaákvæðis og í ljósi dómafordæma er litið svo á að atvinnurekandi sem ekki hefur tilkynnt slys samkvæmt ákvæðinu skuli bera hallann af sönnunarskorti um málsatvik að því leyti sem þau eru óljós og aðila greinir á um þau. Vafi um málsatvik verður ekki jafnað til sönnunar skaðabótaábyrgðar. Við þessar aðstæður er frásögn M af atvikum almennt lögð til grundvallar ásamt öðrum upplýsingum sem liggja fyrir í málinu. Engin sjálfstæð lýsing liggur fyrir af hálfu M um hvernig slysið atvikaðist t.d. á grundvelli skýrslugjafar hjá lögreglu, en lýsing lögmanns hans í málskoti verður ekki lögð að jöfnu við sjálfstæða lýsingu M sjálfs. Ekki liggur heldur fyrir lýsing vitnis eða annarra sem gætu varpað ljósi á það hvernig slys M atvikaðist eða byggt undir þær lýsingar sem koma fram í málskoti. Hefur Y lagt fram tvær myndir sem starfsmaður þess tók á vettvangi. Önnur þeirra er tekin þegar lögregla og sjúkraflutningamenn eru á staðnum en sú mynd sýnir ekki vinnupallinn sem M datt af en hin myndin sem lögð hefur verið fram sýnir vinnupall sem M datt af að sögn Y. Er sá vinnupallur festur við vegg en er án handriða. Hefur M mótmælt því að sú mynd verði lögð til grundvallar á þeim grundvelli að lögregla hafi ekki tekið myndina og að engin sönnun liggi fyrir því að myndin sé af umræddum verkpalli. Hefur M ekki lagt fram neina sjálfstæða lýsingu á þeim vinnupalli sem hann datt af né lagt fram gögn sem hnekkja því að myndin sé af þeim vinnupalli sem hann féll af. Verður því lagt til grundvallar að myndin sé af umræddum vinnupalli enda má sjá að myndin er tekin í sama rými og fyrri myndin. Lögregla mældi hæð vinnupallsins en minnst ekki á það í skýrslu sinni að hann hafi verið laus. Eingöngu er sagt að M hafi verið að vinna efst á pallinum. Er þannig ekkert í gögnum málsins sem styður þá frásögn M að vinnupallurinn hafi verið laus og er því ekki hægt að leggja frásögn hans af málsatvikum til grundvallar enda hefur frásögn hans verið hnekkð með öðrum gögnum málsins. Eins og fyrr segir liggja ekki fyrir neinar sjálfstæðar lýsingar vitna eða annarra aðila af slysinu. Gegn neitun M verður ekki heldur lögð til grundvallar sú lýsing á tildrögum slyssins sem fram kemur í tilkynningu Y til Vinnueftirlitsins dags. 15. ágúst 2022. Hefur M þannig ekki tekist að sýna fram á að líkamstjón hans verði rakið til saknæmra og ólögmætra athafna eða athafnaleysis X eða Y, starfsmanna þeirra eða annarra atvika eða aðstæðna sem X og/eða Y bera ábyrgð á.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V1 né úr ábyrgðartryggingu Y hjá V2.

Reykjavík, 9. janúar 2024.

Póra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir